

raport ekologiczny

2013

Szanowni Państwo,

tegoroczna premiera Raportu Ekologicznego Banku Ochrony Środowiska zbiega się w czasie z 25. edycją Międzynarodowych Targów Ochrony Środowiska POLEKO. Z dużą satysfakcją chciałbym podkreślić, że BOŚ od wielu lat jest aktywnym uczestnikiem tego wydarzenia. Podczas Targów POLEKO mówimy o przyszłości i kierunkach działalności biznesowej w kontekście szeroko pojętej ekologii i jej wpływie na środowisko i gospodarkę. Targi są dla nas również platformą dialogu z inwestorami oraz dają możliwość promowania postaw „eko”, zdrowego stylu życia, pokazywania korzyści, jakie niesie umiejętne połączenie ekologii z ekonomią.

Działania, które prowadzimy od lat, zdobywają coraz więcej zwolenników. Polacy otwierają się na ekologiczny styl życia, widząc, że to po prostu się opłaca. W ciągu zaledwie kilku lat dołączyliśmy do grona europejskich liderów na rynku kolektorów słonecznych. Warto podkreślić, że w Polsce ponad 100 tysięcy użytkowników korzysta z instalacji solarnych służących do podgrzewania wody. Również przedsiębiorcy poszukują nowych, ekologicznych rozwiązań, szczególnie z zakresu efektywności energetycznej.

Zielona gospodarka jest dziś widoczna w prawie każdym aspekcie życia. Nie bez powodu zatem, śledząc rynkowe trendy i możliwości dofinansowania, stale przygotowujemy nowe produkty z mocnym prośrodowiskowym podejściem. Nie ograniczamy się wszakże tylko do tradycyjnej sfery bankowości.

Aktywnie działa, powołana w 2009 r., Fundacja BOŚ. Od samego początku prowadzi ona promujące zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną i ekologię projekty edukacyjne, które angażują tysiące polskich dzieci, młodzież, nauczycieli i rodziców.

Postawy „eko” promujemy, rozwijając także serwis internetowy eko-Polska.pl. Na jego stronach zachęcamy do zdrowego stylu życia, podpowiadamy, jak i gdzie spędzać wolny czas, oraz edukujemy, zachęcając do korzystania w codziennym życiu z szeregu ekologicznych rozwiązań.

Jestem przekonany, że jesteśmy uczestnikami ekologicznej rewolucji, która nie tylko zmieni nasze otoczenie, ale da też poważny impuls do rozwoju całej gospodarki. Jednym z bardziej perspektywicznych obszarów jest energetyka. Gdy piszę te słowa, wciąż jeszcze trwają prace nad ustawą o odnawialnych źródłach energii. Jednym z założeń projektu jest wsparcie rozwoju rynku rozproszonych źródeł energii. Jego pobudzenie jest ogromną szansą dla Polski – zarówno w sferze bezpieczeństwa energetycznego, jak i rozwoju lokalnego biznesu.

Warto być w centrum ekowydarzeń.

Serdecznie zapraszam do lektury najnowszego Raportu

Mariusz Klimczak
Prezes Zarządu
Banku Ochrony Środowiska S.A.

Przede wszystkim Bank

BOŚ Bank S.A. Istnieje już 22 lata, jako stabilna i bezpieczna instytucja, której większościowym udziałowcem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (56,62%). **Należy do grona 20 największych polskich banków**. Od 1997 roku jego akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

BOŚ Bank jest nowoczesną instytucją z konkurencyjną ofertą produktową, w szczególności dla osób ceniących styl życia „eko”, zapewniającą klientom wysoki standard obsługi. Podstawowym celem Banku jest efektywne gospodarowanie kapitałami akcjonariuszy i środkami pieniężnymi powierzonymi przez klientów, zapewniające dochodowość działalności i bezpieczeństwo zdeponowanych środków. Wiarygodność Banku została potwierdzona w grudniu 2012 roku przez międzynarodową agencję ratingową Fitch. Bank utrzymał rating długoterminowy na poziomie BBB, a jego perspektywa pozostaje stabilna. W uzasadnieniu podkreślono znaczącą rolę Banku w finansowaniu projektów proekologicznych w kraju.

BOŚ Bank S.A. aktywnie działa na polu tradycyjnej bankowości, konsekwentnie poszerzając ofertę skierowaną do **klienta detalicznego i korporacyjnego**. Proponuje produkty różnicznikowe (np. rachunki bankowe, lokaty, rachunki powiernicze, przelewy), kredytowe – w tym szereg kredytów skierowanych na przedsięwzięcia służące ochronie środowiska, a także uniwersalne kredyty inwestycyjne, obrotowe, pożyczki, wykup wierzytelności, gwarancje, akredytywy, produkty skarbowe (FX SPOT, FX Forward, IRS, lokaty negocjowane). Większość usług może być realizowana za pośrednictwem bankowości elektronicznej. Z myślą o specyficznych potrzebach poszczególnych grup odbiorców tworzone są oferty specjalne, np. dla funkcjonariuszy i pracowników policji, dla wolnych zawodów, dla sektora finanso-

wego, dla mikroprzedsiębiorstw, dla wspólnot mieszkaniowych i zarządców nieruchomości, dla organizacji pozarządowych. Więcej informacji można znaleźć na www.bosbank.pl.

W 2012 roku Bank z powodzeniem przeprowadził emisje obligacji i akcji, pozyskując kapitały na rozwój. Również w tym roku został uruchomiony nowy Centralny System Bankowy. Był to jeden z kluczowych projektów wyznaczonych w celach strategicznych Banku. Implementacja Centralnego Systemu Bankowego ma ogromne znaczenie dla rozwoju całej instytucji. Jego wdrożenie pozwala na dynamiczne poszerzanie zakresu świadczonych usług, skrócenie czasu wprowadzania do oferty nowych produktów, zwiększenie efektywności procesów związanych z obsługą klienta. Bezpośrednio przekłada się także na zwiększenie konkurencyjności BOŚ Banku na coraz trudniejszym rynku.

DZIĘKI NAM PONAD 11 MLD ZŁ W FORMIE KREDYTÓW BANKOWYCH SKIEROWANE ZOSTAŁO NA INWESTYCJE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA

Grupa Kapitałowa BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową BOŚ S.A., oprócz **Banku Ochrony Środowiska S.A.** pełniącego rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi, tworzą: **Dom Maklerski BOŚ S.A.** prowadzący działalność na rynku kapitałowym, **BOŚ Eko Profit S.A.** – spółka zajmująca się działalnością finansową i doradczą, uzupełniająca ofertę usługową Banku (spółka do 21 grudnia 2012 była jednostką bezpośrednio zależną od Domu Maklerskiego BOŚ S.A.) oraz **BOŚ Finance AB** i **Invest Management Bank Ochrony Środowiska S.A. S.K.A.** – dwie spółki prowadzące usługi na rzecz Banku. Grupę uzupełnia **Fundacja BOŚ** – organizacja pozarządowa działająca na rzecz ochrony środowiska, promowania ekologii oraz zrównoważonego rozwoju. Dzięki połączeniu sił Banku Ochrony Środowiska, Domu Maklerskiego BOŚ S.A. i Spółki BOŚ Eko Profit klienci mogą liczyć na szeroki wachlarz usług finansowych wykraczających poza ofertę bankową.

W każdym z oddziałów Banku można otworzyć **rachunek inwestycyjny** prowadzony przez Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A., który działając na polskim rynku kapitałowym od 1995 roku, tworzy usługi z myślą zarówno o początkujących inwestorach stawiających pierwsze kroki na giełdzie, jak i o profesjonalistach poszukujących zaawansowanych rozwiązań. Pod względem tempa rozwoju oraz innowacyjności oferowanych produktów DM BOŚ S.A. należy do czołówki instytucji finansowych w Polsce. Umożliwia Klientom dostęp do rynku FOREX i innych rynków pozagiełdowych (OTC), zakup jednostek wybranych funduszy inwestycyjnych, otwieranie rachunków oszczędnościowych, indywidualnych kont emerytalnych, a w ramach członkostwa w Towarowej Giełdzie Energii SA w Warszawie pośredniczy dla swoich klientów w zawieraniu transakcji na Rynku Praw Majątkowych i Rynku Upoważnień do Emisji CO₂ (więcej informacji na www.bossa.pl).

Oferta Spółki **BOŚ Eko Profit** skierowana jest w szczególności do tych, którzy rozwijają swoje projekty inwestycyjne. Jako partner biznesowy BOŚ Eko Profit proponuje wsparcie kapitałowe

(np. poprzez objęcie udziałów lub pożyczkę podporządkowaną), pośrednictwo kredytowe i doradztwo w całym procesie realizacji, łącznie z różnymi opcjami wyjścia z inwestycji. Pozostając otwartą na wszelkie obszary biznesu, Spółka koncentruje się głównie na inwestycjach w czyste technologie: odnawialne źródła energii czy projekty związane z utylizacją odpadów, traktując ekologię jako jeden z kluczowych wyznaczników działalności (więcej informacji na www.bosekoprofit.pl).

W odróżnieniu od wymienionych instytucji, **Fundacja Banku Ochrony Środowiska** zajmuje się „miękkimi” działaniami na rzecz ekologii. Zgodnie ze swoją misją promuje i wdraża zasady zrównoważonego rozwoju tak, aby podnoszenie standardów życia obywateli nie odbywało się kosztem środowiska naturalnego. Fundacja została powołana w 2009 roku jako organizacja pozarządowa, która – będąc oddzielną instytucją – wpisuje się w misję BOŚ Banku, jej głównego fundatora. Dzięki systematycznym długofalowym działaniom Fundacja pracuje nad dokonaniem przemian świadomości społecznej, współpracując z innymi organizacjami pozarządowymi, rozwijając wolontariat pracowniczy, inicjując społeczne działania na rzecz ochrony środowiska (więcej informacji na www.fundacijabos.pl).

DZIĘKI POŁĄCZENIU SIŁ BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA, DOMU MAKLERSKIEGO BOŚ S.A. I SPÓŁKI BOŚ EKO PROFIT KLIENCI MOGĄ LICZYĆ NA SZEROKI WACHLARZ USŁUG FINANSOWYCH WYKRACZAJĄCYCH POZA OFERTĘ BANKOWĄ

Ekologia strategicznym kierunkiem rozwoju BOŚ S.A.

Misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Bank realizuje swoją misję w szczególności poprzez świadczenie wyspecjalizowanych usług bankowych w celu realizacji działań służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Merytoryczny filar tych działań stanowi kadra Banku, wsparta specjalistami z zakresu inżynierii środowiska, skupionymi wokół Głównego Ekologa Banku, w Centrach Korporacyjnych i Oddziałach.

Proekologiczne zaangażowanie Banku znalazło odzwierciedlenie w kanonie wartości korporacyjnych BOŚ S.A., na który składają się: Aktywność, Klient, Ochrona Środowiska, Rzetelność, Trwałość, Społeczna Odpowiedzialność oraz Polityka Środowiskowa będąca drogowskazem postępowania zmierzającego do ciągłej minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

W obowiązującej strategii Banku Ochrony Środowiska ekologia jest istotnym kierunkiem rozwoju działalności biznesowej. Ambicją Banku pozostaje utrwalenie i umacnianie pozycji na rynku finansowania działań służących ochronie środowiska.

Zobowiązania Polski do przestrzegania wymogów i standardów stawianych przez Unię Europejską stwarzają szczególną perspektywę dla rozwoju BOŚ S.A. jako jedynej na bankowym rynku instytucji wyspecjalizowanej we wspieraniu przedsięwzięć proekologicznych.

BOŚ Bank angażuje się w finansowanie inwestycji proekologicznych dotyczących różnych dziedzin ochrony środowiska. Zakres przedmiotowy zadań wynika z potrzeb kształtowanych przez działania legislacyjne wymuszające wdrażanie rozwiązań inwestycyjnych i technologicznych dla spełnienia określonych norm prawnych, jak również czynniki rynkowe stymulujące opłacalność działań biznesowych służących ochronie środowiska.

Biorąc pod uwagę cały okres działalności Banku, najwięcej środków (ponad 6 z 11 mld zł) skierowanych zostało na zadania z zakresu ochrony atmosfery. Następne grupy stanowiły: ochrona wód, ochrona powierzchni Ziemi oraz gospodarka wodna. Widoczny jest stały trend wzrostowy w finansowaniu kluczowych dla Banku przedsięwzięć ochrony środowiska. Saldo kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiło 2,2 mld zł i zwiększyło się o 5,5% w 2012 roku.

Odzwierciedleniem polityki Banku, w tym również nastawienia na finansowanie działań prośrodowiskowych, jest udział zadłużenia klientów z tytułu kredytów proekologicznych w zadłużeniu kredytowym ogółem. Na koniec 2012 roku wyniosło ono 19,4% portfela kredytowego Banku, przy czym zadłużenie z tytułu kredytów proekologicznych udzielonych klientom pionu korporacji i finansów publicznych odniesione do kredytów inwestycyjnych w tym pionie stanowiło aż 53%.

DZIĘKI NAM I NASZYM KREDYTOM W CIĄGU 22 LAT
POWSTAŁO BLISKO 42,5 TYS. INWESTYJCJI PROEKO-
LOGICZNYCH

„Zielone kredyty” BOŚ Banku

Wśród produktów Banku Ochrony Środowiska skierowanych na finansowanie przedsięwzięć proekologicznych znajdują się zarówno produkty komercyjne oparte na warunkach rynkowych, jak i kredyty preferencyjne udzielane we współpracy z instytucjami, podobnie jak bank angażującymi swoje środki we wspieranie zadań służących ochronie środowiska.

Najbardziej przyjazne inwestorom są kredyty preferencyjne charakteryzujące się:

- dotacją wypłacaną ze środków donatora po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w postaci premii zmniejszającej zadłużenie kredytowe
- lub
- niższym niż rynkowe oprocentowaniem, wynikającym z udziału środków pochodzących z systemu finansowania ochrony środowiska.

Głównymi partnerami BOŚ S.A. w preferencyjnym finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych są Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dzięki współpracy z NFOŚiGW w BOŚ Banku dostępne są kredyty z dotacją na zakup i montaż kolektorów słonecznych, a od maja 2013 roku także na domy energooszczędne i pasywne. Kredyty udzielane we współpracy z WFOŚiGW przeznaczone są na realizację zadań wypełniających założenia regionalnej polityki ekologicznej. Dlatego w każdym z województw warunki kredytów są inne, zróżnicowane co do dostępnej formy dofinansowania, zakresu inwestycji, maksymalnej kwoty kredytu i jej udziału w kosztach całkowitych przedsięwzięcia, długości okresu kredytowania, a także wysokości oprocentowania. Poszczególne Wojewódzkie Fundusze określają też, kto może ubiegać się o taki kredyt. Kredyty z premią są także związane ze współpracą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w celu realizacji zapisów Ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Ich wynikiem jest możliwość korzystania z bezzwrotnych środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów.

Kredyty przeznaczone na zadania z zakresu ochrony środowiska są też przedmiotem umów BOŚ Banku z zagranicznymi instytucjami finansowymi. W 2012 roku (a także w roku 2013) Bank współpracował z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), Bankiem Rozwoju Rady Europy (CEB), niemieckim KfW Bankengruppe i Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym (NIB). Zaangażowanie środków zagranicznych pozwala na uzyskanie korzystnej konstrukcji finansowania, z obniżoną marżą i przewiją w stosunku do standardowej oferty Banku, ze złagodzonymi wymaganiami co do wielkości wkładu własnego i z wydłużonym (nawet do 2 lat) okresem karencji w spłacie kapitału.

Pozostałe, nieobjęte możliwością preferencyjnego kredytowania przedsięwzięcia proekologiczne finansowane są kredytami komercyjnymi, które Bank stara się jak najlepiej dostosowywać do specyfiki inwestycji. Stąd pośród wielu produktów w naszej ofercie znajdują się m.in.: **Kredyt z Dobrą Energią** – na inwestycje dotyczące produkcji energii ze źródeł odnawialnych, **KoMontaż** – kredyt na zakup i montaż urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, **Kredyt EkoOszczędny** – na inwestycje prowadzące do oszczędności z tytułu zużycia np.: energii elektrycznej, ciepła, wody, surowców wykorzystywanych do produkcji, z możliwością spłaty zadłużenia z oszczędności uzyskanych dzięki zrealizowaniu inwestycji, **Ekologiczny Kredyt Hipoteczny** – z obniżoną marżą dla budynków i mieszkań wyposażonych w odnawialne źródło energii, instalację odzysku ciepła lub mających status budynku niskoenergochłonnego.

DZIĘKI NAM INWESTORZY MOGĄ SKORZYSTAĆ
Z UNIKALNEJ OFERTY STWORZONEJ Z MYŚLĄ
O ŚWIADOMYM I EFEKTYWNYM WSPIERANIU
PRZEDSIĘWZIĘĆ PROEKOLOGICZNYCH

EkoOtoczenie

W 2012 roku wielkość nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego i wyniosła **10,1 mld zł**. Podobne zmniejszenie nastąpiło w nakładach na gospodarkę wodną, które wyniosły **2,8 mld zł**.

W 2012 roku (podobnie jak w latach ubiegłych) największe nakłady poniesiono na:

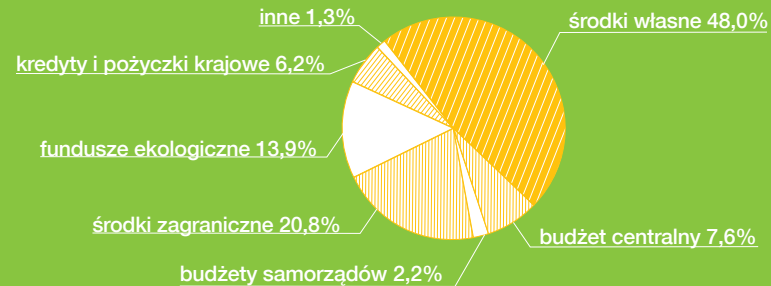
- gospodarkę ściekową i ochronę wód (55,9% nakładów na środki trwałe) oraz
- ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu (22,9%).

Udział poszczególnych źródeł finansowania nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska nie uległ zmianie w stosunku do roku 2011. Głównym źródłem finansowania pozostają środki własne inwestorów, które w 2012 roku stanowiły 48,0% nakładów na ochronę środowiska (w 2011 roku – 47,7%). Kolejne źródła finansowania to środki z zagranicy – 20,8% w 2012 roku (18,5% w 2011 roku) oraz fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty – 20,1% w 2012 roku (19,7% w 2011 roku). Również na podobnym poziomie utrzymał się udział środków budżetowych (z budżetu centralnego, wojewódzkich, powiatowych i gminnych), który w 2012 roku wynosił 9,8% nakładów na ochronę środowiska ogółem (w 2011 roku – 10,2%).

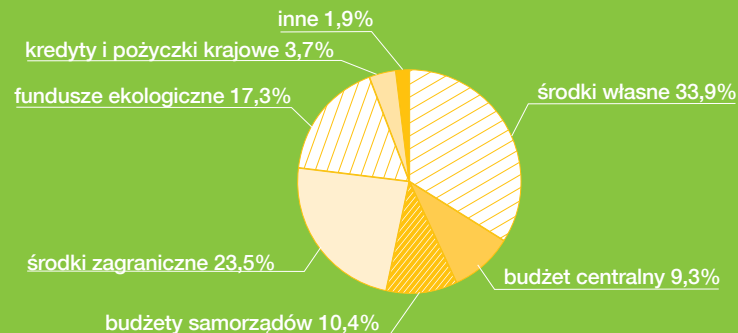
Podobnie w nakładach na gospodarkę wodną największy udział miały środki własne inwestorów – 33,9%.

Główną grupą inwestorów w ochronę środowiska, spośród podmiotów uwzględnianych w danych statystycznych, były przedsiębiorstwa (55,6%), następnie gminy (31,9%) i jednostki budżetowe (12,5%). Odmiennie kształtuje się ta struktura w odniesieniu do gospodarki wodnej, gdzie grupę inwestorów o największym udziale nakładów stanowiły jednostki budżetowe (45,1%), a dalej przedsiębiorstwa (31,0%) i gminy (24,1%). Jak ocenia GUS, wysoki udział jednostek budżetowych wynika z inwestycji w infrastrukturę przeciwpowodziową, zbiorniki i stopnie wodne, regulację i zabudowę rzek i potoków górskich.

Struktura nakładów na ochronę środowiska w 2012 roku – według źródeł finansowania (dane GUS)

Struktura nakładów na gospodarkę wodną w 2012 roku – według źródeł finansowania (dane GUS)

Czynniki prawne

Istotnym czynnikiem wpływającym na rynek inwestycyjny są regulacje prawne. Rok 2012 był rokiem oczekiwania na **Ustawę o odnawialnych źródłach energii**, objętą procesem legislacyjnym trwającym od grudnia 2011 roku. Ma ona stanowić, wraz z ustawami: Prawo energetyczne i Prawo gazowe, tzw. duży trójpak energetyczny (dla odróżnienia od „małego trójpaku”, czyli Ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw). Projekt Ustawy o OZE (wersja 2.0.2. z października 2012 roku) zakłada modyfikację systemu wsparcia produkcji „zielonej energii”, m.in. w oparciu o współczynniki korekcyjne. Przewiduje również wspieranie rozwoju małej energetyki, wprowadzając pojęcie **mikroinstalacji i małej instalacji OZE**, które uzyskają szereg ulg i ułatwień w dostępie do sieci i zostaną objęte systemem taryf gwarantowanych. Niestabilna sytuacja prawna i biznesowa w zakresie wsparcia odnawialnych źródeł energii wpłynęła istotnie na działania podejmowane przez inwestorów, którzy wstrzymują decyzje o realizacji projektów do czasu ustalenia stosownych przepisów. Dodatkowo sytuację pogarsza głęboka bessą na rynku „zielonych certyfikatów”, tj. świadectw pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, których cena sukcesywnie spada od marca 2012 roku, co ma wpływ na efektywność ekonomiczną projektów OZE i obniżenie przychodów tych właścicieli instalacji OZE, którzy zdecydowali się na sprzedaż świadectw na Towarowej Giełdzie Energii.

Mimo trudnej sytuacji na rynku odnawialnych źródeł energii Bank nie zaprzestał finansowania inwestycji z zakresu OZE, zmieniając jedynie warunki, tak aby zminimalizować ryzyko kredytowe. W efekcie kwota kredytów na odnawialne źródła energii udzielonych w 2012 roku stanowiła 34% kwoty kredytów na ochronę atmosfery.

Równie istotnym czynnikiem jak brak regulacji OZE jest opóźnienie we wdrażaniu postanowień Ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. W wielu gminach nie została nawet zakończona analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Skutkiem tego było wstrzymanie decyzji inwestycyjnych przedsiębiorców działających w branży zagospodarowania odpadów, widoczne również w statystyce kredytów bankowych. W 2012 roku kwota kredytów udzielonych przez BOŚ na zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi wyniosła niewiele ponad 7% łącznej kwoty kredytów proekologicznych.

DZIĘKI NAM W 2012 ROKU ODDANO DO UŻYTKU KO-
LEJNE 100 MW ELEKTROWNI WIATROWYCH

Blisko 82% wszystkich kredytów udzielonych na zadania proekologiczne oparte było na warunkach rynkowych (kredyty komercyjne). Największe inwestycje finansowane w ten sposób to projekty z zakresu odnawialnych źródeł energii (m.in. elektrownie wiatrowe i biogazownie rolnicze), a także przedsięwzięcia związane z zastosowaniem technologii minimalizujących wpływ instalacji przemysłowych na środowisko.

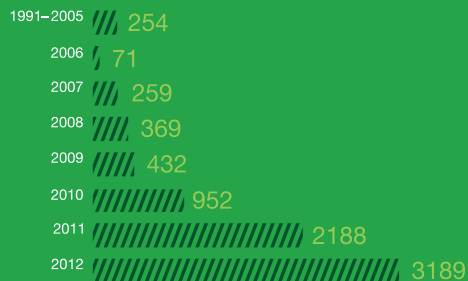
W grupie komercyjnych kredytów proekologicznych znaczącą część stanowiły kredyty ze środków linii banków zagranicznych (31,5% kwoty wszystkich kredytów tej grupy), przeznaczone głównie na dofinansowanie projektów z zakresu efektywności energetycznej oraz gospodarki wodno-ściekowej.

Ponadto Bank w ramach inicjatywy JESSICA, będącej pozadotacyjnym instrumentem wsparcia stworzonym przez Komisję Europejską, Europejski Bank Inwestycyjny oraz Bank Rozwoju Rady Europy, udzielił siedmiu pożyczek na rewitalizację zdegradowanych terenów miejskich (m.in. W Tychach, Pruszczu Gdańskim, Kościerzynie, Czechowicach-Dziedzicach). Głównym celem inicjatywy JESSICA jest zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej zdegradowanych obszarów miejskich oraz poprawa warunków życia ich mieszkańców, jednak każda z wymienionych inwestycji charakteryzowała się również walorami proekologicznymi.

W 2012 roku Bank współpracował ze wszystkimi szesnastoma Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, udzielając kredytów w jednej z przyjętych formuł: kredytów preferencyjnych ze środków Funduszu, z łączonych środków Funduszu i Banku, kredytów ze środków Banku z dopłatą Funduszu do oprocentowania lub z dopłatą Funduszu do kapitału. W ramach tej współpracy Bank udzielił kredytów na kwotę **88,9 mln zł**. Kredyty te w większości kierowane były do przedsiębiorstw (48%) i klientów indywidualnych (31%). Największa łączna kwota kredytów przypadła kolejno na woj. podlaskie, zachodniopomorskie i wielkopolskie.

Rok 2012 przyniósł też dalszy wzrost akcji kredytowej związanej ze sprzedażą Słonecznego EkoKredytu – kredytu z dotacją NFOŚiGW na za zakup i montaż kolektorów słonecznych. Kwota **49,7 mln zł** kredytów na ten cel to wartość o 58% wyższa niż w roku 2011.

Kredyty na kolektory słoneczne w BOŚ Banku [szt.]

Kredyty skierowane na inwestycje proekologiczne są głównym instrumentem finansowym Banku Ochrony Środowiska, będącym wyrazem jego misji. Jednak w ofercie Banku można znaleźć także inne produkty o wyróżniku „eko”. Dużym zainteresowaniem cieszyła się m.in. Akcja „2 zł dla Zwierzaka”. W ramach tego projektu BOŚ S.A. odkładał z własnych środków po 2 zł od każdej sprzedanej EkoLokaty i pożyczki gotówkowej. Finalnie o wsparciu konkretnego gatunku zwierząt, a tym samym uhonorowaniu jednego z parków narodowych, zdecydowało ogólnopolskie głosowanie. Najwięcej głosów (blisko połowę z ponad 180 tys. wskazań) otrzymały łosie z Biebrzańskiego Parku Narodowego. Warto również wspomnieć o dynamicznym rozwoju usług faktoringowych w BOŚ S.A. W 2012 roku pod względem wzrostu skali działalności Bank zajął w tym segmencie piąte miejsce na rynku (na podstawie danych Polskiego Związku Faktorów). Szczególnie dużym zainteresowaniem wśród Klientów cieszy się usługa ekoFaktoringu, która eliminuje papierowy obieg dokumentów.

DZIĘKI NASZYM KREDYTOM W 2012 ROKU POWSTAŁO PONAD 3 TYSIĄCE INSTALACJI KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH (NIE TYLKO W BUDYNKACH INDYWIDUALNYCH)

Efekty ekologiczne

Spośród inwestycji w ochronie środowiska współfinansowanych przez BOŚ S.A. w 2012 roku zakończono i przekazano do użytkowania zadania o wartości kosztorysowej ponad 1,6 mld zł. Udział kredytów BOŚ Banku w kosztach zrealizowanych inwestycji wyniósł 34,9%.

Zadania wykonane i przekazane do użytku przyniosły wymierne efekty ekologiczne, wśród których znalazły się m.in.:

• w dziedzinie ochrony atmosfery

redukcja emisji pyłu	459 ton/rok
redukcja emisji dwutlenku siarki	5 082 ton/rok
redukcja emisji tlenków azotu	990 ton/rok
redukcja emisji dwutlenku węgla	412 680 ton/rok
zmniejszenie zużycia i strat ciepła	105 884 GJ/rok
produkcja energii z OZE	232 503 MWh/rok

• w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej

wzrost długości sieci kanalizacyjnej	347 km
wzrost przepustowości oczyszczalni ścieków	2 891 m ³ /dobę

• w dziedzinie ochrony powierzchni Ziemi

unieszkodliwianie odpadów i odzysk surowców wtórnych	519 730 ton/rok.
--	------------------

Największą grupę zakończonych przedsięwzięć inwestycyjnych stanowiły zadania z dziedziny ochrony powietrza, dotyczące instalacji urządzeń pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych, jak również inwestycje z zakresu efektywności energetycznej, obejmujące modernizację technologii oraz termomodernizację budynków.

DZIEKI NAM W 2012 ROKU ODDANO DO UŻYTKU INWESTYCJE OGRANICZAJĄCE EMISJĘ CO₂ W ILOŚCI RÓWNOWAŻNEJ TEJ, JAKĄ ROCZNIE POCHŁANIA LAS O POWIERZCHNI NIEWIELE MNIEJSZEJ NIŻ BIEBRZAŃSKI PARK NARODOWY

Ekologia to nie tylko biznes

EkoOdNowa to nazwa strategicznego programu BOŚ Banku wdrażanego od 2012 roku. Jest to „nowe otwarcie” na zagadnienia ochrony środowiska, które stanowią jeden z priorytetowych obszarów działania Banku. EkoOdNowa jest motorem przyspieszającym wdrożenie nowatorskich rozwiązań do proekologicznej oferty BOŚ. Rozwiązań, które wykraczają poza tradycyjną działalność biznesową Banku.

Do ekologicznego świata wprowadza portal społecznościowy www.eko-Polska.pl, którego wydawcą jest BOŚ Bank. Uruchomiony przez Bank serwis internetowy www.eko.bosbank.pl podpowiada, jak efektywnie korzystać z produktów bankowych – szczególnie tych, które mają wymiar ekologiczny, a także demonstruje zalety ekologicznego stylu życia, przekazuje eko-porady i newsy.

W proekologicznych działaniach pozabiznesowych wspiera BOŚ **Fundacja Banku Ochrony Środowiska**. To z jej inicjatywy odbywają się konkursy edukacyjne, takie jak **Zdrowo jem, więcej wiem**, utrwalający wśród najmłodszych właściwe nawyki żywieniowe. Temu samemu celowi służy akcja **Sklepiki szkolne – zdrowa reaktywacja**. **Czas na zdrowie** to projekt promujący m.in. aktywność sportową. **Nakręć się na zdrowie** to z kolei konkurs skierowany do młodych amatorów sztuki filmowej. O tych i innych akcjach można przeczytać na stronie Fundacji.

Fundacja, a konkretnie **Program Mikrodotacji**, wspiera także działania **Wolontariatu Pracowniczego BOŚ**. Z inicjatywy pracowników Banku organizowane są liczne zbiórki: Świąteczna Paczka, wakacje dla dzieci z domu dziecka, wsparcie wielodzietnej rodziny, pieniądze dla Fundacji JiM, plastikowe korki z przeznaczeniem na sprzęt ortopedyczny, a nawet sfinansowanie doprowadzenia wody do domu rodziny, dla której bieżąca woda była do tej pory jedynie marzeniem.

Naturalną konsekwencją podobnych inicjatyw było dołączenie Banku Ochrony Środowiska do **Koalicji na rzecz Odpowiedzialnego Biznesu**, co miało miejsce w połowie 2012 roku. Otrzymany certyfikat, potwierdzający przestrzeganie standardów **Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu**, jest cennym wyróżnieniem, a zarazem wyzwaniem na przyszłość. Dowodzi celowości codziennej pracy w duchu zasad odpowiedzialności biznesowej i społecznej, wyznaczając kierunek rozwoju Banku.

Działania z zakresu CSR podejmowane przez Bank w 2012 roku zostały wyróżnione (podobnie jak rok wcześniej) przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. W raporcie **Odpowiedzialny biznes w Polsce 2012. Dobre praktyki** znalazły się: **Raport ekologiczny**, **karta H₂O Design** i projekt **2 zł dla Zwierzaka**, w ramach którego od każdej lokaty założonej w BOŚ w okresie trwania akcji Bank przekazał 2 zł na ochronę – wybranych przez internautów w plebiscycie – łośi z Biebrzańskiego Parku Narodowego.

DZIEKI NAM MASZ SZANSE ŻYCIA W LEPSZYM
SWIECIE

BOŚ w liczbach

Wartość inwestycji proekologicznych zrealizowanych w latach 1991–2012, na które udzielono kredytów inwestycyjnych w BOŚ S.A.

Rodzaj kredytu	OA		OW + GW		OZ		MN + OP + EE		Razem	
	liczba [szt.]	wartość [mln zł]	liczba [szt.]	wartość [mln zł]	liczba [szt.]	wartość [mln zł]	liczba [szt.]	wartość [mln zł]	liczba [szt.]	wartość [mln zł]
Ze środków NFOŚiGW	456	966,17	411	2 123,46	75	279,04	8	146,40	950	3 515,08
Z dopłatami NFOŚiGW	6 087	1 061,06	466	2 390,04	60	210,22	4	21,24	6 617	3 682,56
Linie kredytowe NFOŚiGW	8 611	1 019,36	1 687	959,30	544	504,09	10	8,32	10 852	2 491,07
Ze środków WFOŚiGW	5 650	318,14	332	59,65	34	7,88	0	0,00	6 016	385,67
Z dopłatami WFOŚiGW i GFOŚiGW	9 820	1 458,69	1 330	1 180,31	314	149,48	8	2,33	11 472	2 790,80
Kredyty wspólne z NFOŚiGW i WFOŚiGW	36	8 811,87	66	2 561,54	8	138,15	0	0,00	110	11 511,55
Komercyjne proekologiczne	5 765	12 414,67	510	1 406,69	138	437,45	38	20,47	6 451	14 279,29
Razem	36 425	26 049,96	4 802	10 680,99	1 173	1 726,30	68	198,77	42 468	38 656,02

OA – ochrona atmosfery, OW – ochrona wód, GW – gospodarka wodna, OZ – ochrona powierzchni ziemi, MN – monitoring, OP – ochrona przyrody, EE – edukacja ekologiczna

Źródło: Departament Ekologii i Strategii

Struktura kredytów proekologicznych udzielonych przez BOŚ S.A. w latach 1991–2012

Rok udzielenia kredytu	We współpracy z NFOŚiGW		We współpracy z WFOŚiGW		Wspólne finansowanie z NFOŚiGW i WFOŚiGW		Ze środków Fundacja Polska Wieś 2000		Ze środków EFRWP Counter Part Fund		Komercyjne		Razem	
	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba	kwota tys. zł	liczba
1991	13 849	57											13 849	57
1992	47 569	125											47 569	125
1993	79 445	174	10 124	25					2 791	42			92 360	241
1994	119 351	190	17 721	88	113 500	3			915	20			251 487	301
1995	215 110	260	15 238	93	467 211	11			1 362	11			698 921	375
1996	512 859	3 436	25 670	55	158 632	4			2 257	14			699 418	3 509
1997	393 561	3 346	24 419	151	294 211	4			4 027	25			716 219	3 526
1998	179 277	690	52 725	1 005	4 530	2	254	9	3 464	20	8 416	114	248 665	1 840
1999	151 626	500	48 945	1 384	7 471	4	351	14	210	2	355 928	3 505	564 531	5 409
2000	99 046	297	30 062	775	3 291	2	180	6	2 238	15	203 751	4 571	338 568	5 666
2001	145 989	180	15 706	601	2 480	1			9 193	130	209 653	3 097	383 021	4 009
2002	127 566	261	24 043	592	22 785	3			9 382	96	57 144	1 796	240 920	2 748
2003	64 394	111	45 776	1 020	65 000	2			14 164	96	97 762	1 317	287 096	2 546
2004	229 795	981	46 383	1 003	423 993	3			12 984	73	201 351	1 226	914 506	3 286
2005	258 303	1 507	58 458	826	284 675	4			5 911	29	165 427	948	772 773	3 314
2006	26 369	125	107 207	1 050	220 159	6			9 707	47	203 316	881	566 758	2 109
2007			185 420	1 739	393 889	7			40 910	182	384 644	580	1 004 865	2 508
2008			283 318	1 710					34 701	113	321 261	628	639 280	2 451
2009	100 000	1	244 840	1 898					20 841	63	286 563	741	652 244	2 703
2010	30 994	699	123 956	1 669	13 455	2			11 601	31	240 079	321	420 085	2 722
2011	31 437	2 111	77 415	1 117					6 411	19	583 386	252	698 648	3 499
2012	49 700	3 167	88 869	945					50	1	618 665	690	757 284	4 803
Razem	2 876 240	18 218	1 526 295	17 746	2 475 283	58	785	29	193 119	1 029	3 937 346	20 667	11 009 069	57 747

Źródło: Departament Ekologii i Strategii

Efekty ekologiczne uzyskane w latach 1991–2012 w wyniku zakończenia zadań kredytowanych przez BOŚ S.A. (podstawowe parametry)

Okres	Redukcja emisji				Przepustowość oczyszczalni ścieków [m³/d]	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Ilość nieszkodliwych odpadów lub odzyskanych surowców wtórnych [Mg/a]	Pojemność składowisk [tys. m³]	Produkcja energii w OZE /oszczędność energii elektr. [MWh/a]
	Pył [Mg/a]	SO ₂ [Mg/a]	NO _x [Mg/a]	CO ₂ [Mg/a]					
1991–1993	14 000	4 600			432 000	189		561	
1994	25 000	10 000	78		211 211	102		592	
1995	10 360	3 200	5 500		258 613	347		2 400	
1996	17 980	165 217	5 890		150 631	796		1 604	25 431
1997	27 210	132 521	6 571		287 309	627		3 233	20 742
1998	10 314	35 922	1 769		311 619	434		2 140	21 576
1999	10 491	37 880	1 140		294 134	394		1 014	11 379
2000	4 486	4 240	294		148 026	624	201 376	880	6 368
2001	1 394	419	120		221 014	369	96 797	1 452	24 828
2002	3 263	24 189	552	70 637	75 349	349	139 350	240	10 389
2003	421	4 931	17 082	309 597	49 528	301	15 460	600	6 805
2004	485	14 457	129	37 710	5 428	595	502 919	82	16 590
2005	2 996	345	554	27 749	7 595	273	1 342 234	710	7 905
2006	327	3 847	761	290 912	11 336	322	375 118	21	181 717
2007	7 113	2 724	897	280 961	3 025	209	30 610	217	80 136
2008	1 139	21 928	265	130 792	188	136	41 510	113	105 834
2009	1 021	9 132	1 027	230 796	7 939	297	55 117	1	10 529
2010	193	200	41	65 168	102 243	1 728	24 939		112 015
2011	221	366	172	115 867	28 213	328	3 528 844		72 643
2012	459	5 082	990	412 680	2 891	347	519 730		232 714
Razem	138 873	481 199	43 832	1 972 867	2 608 292	8 767	6 874 004	15 860	947 602